Motion

1977/78:65

av Wilhelm Gustafsson m. fl.
med anledning av propositionen 1977/78:20 med förslag till ändrad organisation för besvärsprövning inom socialförsäkringen m. m.

I propositionen 1977/78:20 med förslag till ändrad organisation för besvärsprövning inom socialförsäkringen m. m. har föreslagits regionala försäkringsrätter med förordad förläggning till Stockholmsområdet, Umeå och Jönköping. Som skäl för föreslagen förläggning åberopas förekomsten av dels hovrätt och/eller kammarrätt, dels central försäkringskassa i de utpekade kommunerna, vilket enligt utredningens och departementschefens uppfattning skapar goda möjligheter att rekrytera domare och föredragande till försäkringsrätterna. Även kontaktmöjligheterna gentemot egna underinstanser och mellan- och besvärsinstanser underlättas. Departementschefen åberopar även lagrådets synpunkt att det är angeläget att ha handlingsfrihet beträffande möjligheten till ökad integration av domstolsorganisationen på mellaninstansplanet. Lokaliseringspolitiska skäl åberopas endast som ett extra plus, när det gäller Jönköping som förläggningsort.

Det bör enligt vår mening vara självklart att man vid inrättande och lokalisering av nya statliga institutioner, utöver specifika krav från verksamheten vid de nya institutionerna, alltid prövar förläggningen också från lokaliseringspolitiska synpunkter. Detta bör ske även om den ifrågasatta lokaliseringen endast ger begränsade effekter i fråga om sysselsättning och differentiering av näringslivet.

Av propositionen framgår att Borås kommun gjort framställning om att bli förläggningsort för en av försäkringsrätterna, men någon närmare prövning av Borås som förläggningsort redovisas inte.

Vi menar att riksdagen allvarligt bör pröva en förläggning av försäkringsrätten för södra Sverige till Borås, av bl. a. följande skäl:

Borås är centralt beläget inom den planerade domkretsen. Inom en timmes reseavstånd med bil från Borås bor omkring en miljon människor, vilket utgör nästan 1/3 av den föreslagna domkretsens hela invånarantal. Vid en förläggning till Borås borde man även pröva att hänföra Skaraborgs och Värmlands län till den södra domkretsen. Dessa län torde ha en betydligt naturligare anknytning till Västsverige än till Mälardalen och ostkusten. De kollektiva kommunikationerna till Borås är goda med direkta tågförbindelser med exempelvis Alvesta och Kalmar, med Varberg och Göteborg samt med Herrljunga och, från vilka orter anslutning kan ske till Stockholm.

Via Landvetters flygplats har Borås kontakt med inrikes och utrikes flygtrafik. Direktbussar går varje timme mellan Borås och flygplatsen. Med den nya motortrafikled som beräknas bli färdig i sin helhet om något år kan restiden med bil beräknas bli ca 25 minuter.

God tillgång till medicinsk expertis finns vid centrallasarettet i Borås som har 17 kliniker. Antalet läkare är ca 150. Läkarresurserna i Göteborg finns därutöver tillgängliga inom en timmes bilreseavstånd.

Borås har centralkontor för försäkringskassa och inom nio mils avstånd ytterligare tre centralkontor, nämligen Göteborgs och Bohus läns samt Jönköpings läns försäkringskassor.

Borås har inte hovrätt eller kammarrätt, men Göteborg resp. Jönköping, där domstolarna i fråga är belägna, kan nås på en timme, och pendling mellan dessa orter och Borås förekommer redan i dag. En eventuell framtida integration på mellaninstansnivå bör därför vara möjlig även med Borås som förläggningsort för försäkringsrätten.

Härtill kommer att Borås är förläggningsort för två tingsrätter med tillsammans åtta ordinarie domartjänster samt två tjänster för domare i utbildningsgång, vilket bör underlätta rekryteringen av såväl försäkrings- rättsråds- som assessorstjänster.

Ovanstående redovisning visar att förutsättningarna för en förläggning av försäkringsrätten för södra Sverige till Borås är goda.

Vid val mellan möjliga förläggningsorter bör mycket stor hänsyn tas till lokaliseringspolitiska skäl.

Att Boråsområdet har stora sysselsättningssvårigheter och lider av ett starkt ensidigt näringsliv är allmänt känt och belystes i flera propositioner och utskottsutlåtanden under riksmötet 1976/77, och särskilda regionalpolitiska insatser ställdes i utsikt. Även om den sysselsättningspolitiska effekten av den ifrågasatta lokaliseringen, som totalt beräknas omfatta 44 tjänster, är begränsad bidrar ett antal nya kvalificerade arbetstillfällen till att förstärka den i Boråsområdet kraftigt underrepresenterade offentliga sektorn.

Med hänvisning till det ovan anförda får vi härmed hemställa

att riksdagen beslutar att förorda Borås som förläggningsort för försäkringsrätten i södra Sverige.

Stockholm den 16 november 1977

WILH. GUSTAFSSON (fp)

ARNE PERSSON (c)

MAJ PEHRSSON (c)

HANS NYHAGE (m)

RUNE CARLSTEIN (s)

GÖRDIS HÖRNLUND (s)

TAGE MAGNUSSON (m)

ELVER JONSSON (fp)

GOTAB 56026 Stockholm 1977